

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Datum 1 december 2025
Betreft Aanbieding adviesrapport Nationaal Burgerberaad Klimaat

Beste voorzitter,

Op 18 januari 2025 is het Nationaal Burgerberaad Klimaat van start gegaan. Onder leiding van onafhankelijk voorzitter Nienke Meijer hebben de 175 gelote deelnemers van het burgerberaad op verzoek van het kabinet een antwoord gezocht op de vraag hoe we als Nederland kunnen eten, spullen gebruiken en reizen op een manier die beter is voor het klimaat.

Vandaag hebben wij, de minister van Klimaat en Groene Groei en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het advies namens het kabinet in ontvangst mogen nemen in het bijzijn van de minister-president. Dit advies wordt de Kamer nu, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, toegestuurd. Het advies wordt vergezeld van een impactanalyse die is opgesteld door CE Delft, waarin de aanbevelingen van het burgerberaad zijn doorgerekend op o.a. de potentiële CO₂-reductie en de verwachte economische en sociaal-maatschappelijke effecten¹.

Dit burgerberaad is tot stand gekomen via een zorgvuldig proces en in nauwe samenwerking met de Kamer. 175 Nederlanders van 17 tot 87 jaar, uit alle hoeken van het land en met uiteenlopende meningen over klimaatbeleid zijn zeven weekenden bij elkaar gekomen om samen dit advies te maken. Ook de Kamer is van begin tot eind nauw betrokken geweest, middels de door de Kamer aangestelde rapporteurs.

Het kabinet is voor dit advies een *motiveringsplicht* aangegaan², wat betekent dat het kabinet binnen zes maanden zal reageren op het advies van het burgerberaad. In het licht van de formatie ligt het voor de hand dat de reactie aan een volgend kabinet is. De Kamer is een *besprekingsplicht*³ aangegaan, wat betekent dat de Kamer heeft toegezegd het advies en de kabinetsreactie te bespreken in een debat. Op 7 november hebben de rapporteurs van de Kamer, het lid De Groot en het lid Koekkoek, hun eindrapport gedeeld⁴. Het kabinet benadrukt dat ook in deze fase een goede samenwerking met de Kamer belangrijk blijft.

¹ Ook deelt de organisatie van het burgerberaad twee aanvullende rapporten. Dit zijn het rapport over de Kinderklimaattop uitgevoerd door Unicef en de Kleine Ambassade ([Advies | Burgerberaad klimaat](#)) en het rapport van de publieksraadpleging uitgevoerd door Populytics (<https://populytics.nl/rapporten/>).

² [wetten.nl - Regeling - Instellingsbesluit Burgerforum klimaat- en energiebeleid - BWBR0048436](#)

³ [wetten.nl - Regeling - Instellingsbesluit Burgerforum klimaat- en energiebeleid - BWBR0048436](#)

⁴ [Eindverslag rapporteurs Nationaal Burgerberaad Klimaat | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

Afsluitend wil het kabinet graag haar dank uitspreken aan de deelnemers van het burgerberaad, de onafhankelijk voorzitter en haar team en alle andere betrokkenen bij dit bijzondere democratische proces. Zij hebben allemaal veel tijd, energie en enthousiasme gestopt in dit burgerberaad. In dit advies zit veel kennis en kunde en het laat zien wat er in de samenleving leeft. De klimaattransitie raakt iedereen in de samenleving – van burgers tot bedrijven tot (mede-) overheden. Juist daarom zijn dit soort nieuwe ideeën en goede gesprekken op basis van de inhoud zo waardevol.

Klimaat en groene Groei

Ons kenmerk
KGG / 102446293

Sophie Hermans
Minister van Klimaat en Groene Groei